

Beantwoording raadvragen

Toelichting: Op zaterdag 30 maart 2024 demonstreerden honderden klimaatactivisten en demonstranten naast de A10 ter hoogte van het voormalige ING-hoofdkantoor. Daarbij - en ook op andere plekken waar klimaatactivisten en demonstranten bezig waren met deze demonstratie - fotografeerde en filmde de politie iedereen met foto- en videocamera's. Sommige fotocamera's hadden enorme telelenzen, waardoor klimaatactivisten en demonstranten vanaf honderden meters nauwkeurig vastgelegd konden worden. Dit gebeurde eerder al bij verschillende Palestina demonstraties. Gefotografeerd en gefilmd worden door de politie is voor activisten zeer intimiderend, omdat de politie een landelijke database heeft met tienduizenden Nederlanders die een zogeheten CTER-code hebben (of zoals politie het zegt: subject van CTER zijn), waarover Follow The Money op 24 oktober 2023 berichtte¹. CTER staat voor Contra-Terrorisme, Extremisme en Radicalisering.

Demonstreren kan al genoeg zijn om in die database terecht te komen. Beeldmateriaal wordt ook naar andere landen en Europol gestuurd. Zo stuurde de politie op 29 mei 2018 een foto van de bekende activist Frank van der Linde naar de Federale Recherche in Duitsland. Uit rechtbankdocumenten blijkt dat de Federale Recherche op haar beurt vervolgens vragen stelde aan de Nederlandse politie of een door de Duitse politie gefotografeerde persoon Frank van der Linde was. Uit rechtbankdocumenten blijkt ook dat de politie tot tweemaal toe foto's van de bekende activist Els Rijke naar de Federale Recherche in Duitsland stuurde. Op 27 mei 2021 vroeg de Nederlandse politie de Duitse collega's expliciet om informatie over haar te verzamelen bij de demonstratie "Gemeinsam Gegen Vion" op 29 mei 2021 in Bad Bramstedt. Ook verstreekte de Nederlandse politie op 10 januari 2023 aan de Duitse collega's een foto van haar over haar aanwezigheid bij de protesten in Lutzerath. Al deze berichten die naar het buitenland gestuurd werden waren gelabeld "Crime Area Terrorisme". Uit rechtbankdocumenten blijkt dat de politie berichten over activisten die naar het buitenland worden verstuurd standaard labelt met terrorisme. Onze fractie vindt dit bijzonder kwalijk, en wij hebben een aantal vragen over rechtmatigheid, en de rol van de driehoek in deze kwestie

Gezien het vorenstaande stelt ondergetekende, namens de fractie van Lijst Ahmadi Veldhuyzen, op grond van artikel 84 van het Reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, de volgende schriftelijke vragen:

1. Weet de burgemeester dat de politie alle - in ieder geval de meeste klimaatactivisten en demonstranten - vastgelegd heeft op foto en video?

Antwoord: Nee, de burgemeester was hiervan niet op de hoogte.

2. Wat vindt de burgemeester hiervan?

Antwoord: 5.2, 1

3. Wat is de wettelijke grondslag voor het filmen en fotograferen van activisten en demonstranten tijdens een vreedzaam protest?

Antwoord: De politie mag persoonsgegevens verwerken in het kader van de uitvoering van de politietaak zoals bedoeld in art. 3 van de politiewet: 'De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven.'

Een politiegegeven is een persoonsgegeven dat wordt verwerkt in het kader van de uitvoering van de politietaak (bescherming van de openbare orde, (strafrechtelijke)handhaving en de hulpverleningstaken). In de artikelen 8, 9, 10 en 13 van de Wpg staan de doelen waarvoor de politiegegevens verwerkt kunnen worden.

4. Heeft de burgemeester hier toestemming voor gegeven?

I. Zo ja, waarom?

II. Zo nee, waarom niet?

Antwoord: De verwerking van persoonsgegevens gebeurt op basis van artikel 3 politiewet. De burgemeester en het OM worden niet om toestemming gevraagd voor het verwerken van persoonsgegevens.

5. Heeft het OM hiervoor toestemming gegeven?

I. Zo ja, waarom?

II. Zo nee, waarom niet?

Antwoord: zie antwoord vraag 4.

6. Waarom heeft de politie dit beeldmateriaal verzameld?

Antwoord: 5.2, 1

7. Wat gaat de politie doen met dit beeldmateriaal?

Antwoord: 5.2, 1

8. Is de politie bevoegd om dit beeldmateriaal te verwerken?

I. Zo ja, op welke wettelijke grondslag?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 3.

9. Vindt de burgemeester het filmen en fotograferen van activisten en demonstranten proportioneel en noodzakelijk in een democratische samenleving?

Antwoord: zie antwoord vraag 2.

10. Is de politie bevoegd om de beelden te bewaren?

I. Zo ja, op welke wettelijke grondslag, waar en hoe lang?

Antwoord: Ja, de politie is bevoegd om beelden te bewaren. Dit is vastgelegd in de Wet Politiegegevens. In onder andere artikel 8, 9, 10 en 14 van de Wet politiegegevens

11. Hoelang gaat de politie de beelden bewaren?

Antwoord: De bewaartermijnen vloeien voort uit art. artikelen 8, zesde lid, 9, vierde lid, en artikel 10, zesde lid en artikel 14 van de Wpg. Welke termijn van toepassing is, is afhankelijk van het doel van de verwerking.

12. Is er een kans dat het beeldmateriaal naar het buitenland wordt gestuurd, bijvoorbeeld naar Europol?

Antwoord: Nee, Europol draait onderzoeken waarbij sprake is van grensoverschrijdende criminaliteit. Hierbij valt te denken aan drugshandel, wapenhandel, mensensmokkel etc.

5.2, 1

Er is daarom geen aanleiding om beeldmateriaal met Europol te delen.

I. Zo ja, wat vindt de burgemeester hier van?

Antwoord: zie antwoord op vraag 12

13. Wat vindt de burgemeester ervan dat dit soort berichten naar het buitenland gelabeld worden met "Crime Area Terrorisme"?

Antwoord: zie antwoord op vraag 12

14. Kan de burgemeester garanderen dat op het beeldmateriaal geen gezichtsherkenning wordt toegepast, ook niet indirect (bijvoorbeeld door data te delen met derden zoals Europol die het beeldmateriaal analyseren, om het vervolgens met de namen van mensen die zichtbaar zijn retour te sturen)? **OOV**

15. Erkent de burgemeester dat het filmen en fotograferen van activisten en demonstranten als intimiderend ervaren kan worden, en burgers kan ontmoedigen om gebruik te maken van hun demonstratierecht?

Antwoord: Er zijn geen signalen bekend dat het fotograferen en filmen mensen ervan weerhoudt om te gaan demonstreren 5.2, 1

16. Kunnen burgers de beelden waarop zij zichtbaar zijn opvragen?
I. Zo ja, hoe?

Antwoord: Een burger kan via de WPG een inzageverzoek doen. Dit verzoek ziet echter alleen op de persoonsgegevens van de betrokkene, anders dan zijn eigen beeld krijgt hij/zij niets te zien.

17. Wat kunnen burgers doen als ze vinden dat het filmen en fotograferen niet proportioneel en noodzakelijk was?

Antwoord: Zie antwoord vraag 18.

18. Wie controleert de verwerking van de beelden en eventuele gegevens die hierbij verwerkt worden, en hoe?

Antwoord: De politie heeft een functionaris gegevensbescherming (FG). De FG houdt intern toezicht op de toepassing en naleving van de privacywetgeving en signaleert en adviseert de politie hierover. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) houdt als nationale toezichthouder toezicht op de toepassing van de privacywetgeving. Wie klachten heeft over het gebruik van persoons- of politiegegevens door de politie kan bij de AP terecht.